

Het jongerenonderzoek 2013

De Limburgse resultaten in vogelvlucht

COLOFON

Eindredactie en lay-out

Koen Snyers

Dataverwerking en analyse

Ellen Andries

Vorbereidende redactie

Ellen Andries, Carlo Baeten, Luc Lipkens, Françoise Roelandts, Kim Schutters, Koen Snyers, Marie Vanbroeckhoven en Ruth Vandeweert

Een uitgave van

Steunpunt Sociale Planning
provincie Limburg
Universiteitslaan 1
B-3500 Hasselt

Verantwoordelijke uitgever

Rita De Boeck
adviseur Welzijn

De deputatie van de provincieraad van Limburg

Herman Reynders, gouverneur-voorzitter;
Marc Vandeput, Ludwig Vandenhove, Igor Philtjens,
Frank Smeets, Jean-Paul Peuskens, Inge Moors,
gedeputeerden;
en Renata Camps, provinciegriffier.

INHOUD

Colofon	002
Inhoud	002
01 Inleiding	003
02 Methodologie van het onderzoek	004
03 Fysieke gezondheid en leefstijl	006
04 Welbevinden	010
05 Verslaving	013

INLEIDING

Het jongerenonderzoek Limburg 2013, intussen de vierde editie van dit onderzoek, maakt deel uit van het jongerenonderzoek Euregio Maas-Rijn.

Voor onze provincie peilt het onderzoek naar de vrijetijdsbesteding, de gezondheidsbeleving en het risicogedrag van leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs in Limburg.

Dit onderzoeksrapport is een summier Limburgs rapport dat korte duiding geeft bij ruim dertig indicatoren.

Vierde editie

Het jongerenonderzoek is niet aan zijn proefstuk toe. Een eerste onderzoek naar het middelengebruik en het risicogedrag bij jongeren uit het secundair onderwijs vond plaats in 1995. Dat onderzoek kreeg in 2002 een vervolg in het Euregionaal jongerenonderzoek. In 2008 volgde een nieuw Limburgs jongerenonderzoek. Deze editie, al de vierde dus, maakt deel uit van het jongerenonderzoek 2013 Euregio Maas-Rijn.

Peilen naar vrijetijdsbesteding, gezondheidsbeleving en risicogedrag

Wat doen leerlingen uit het secundair onderwijs in hun vrije tijd? Hoe vaak doen ze aan sport, bij welke verenigingen zijn ze en hoe vaak gaan ze uit? Hoe gezond voelen ze zich? Wat is hun leefstijl? Hoe zit het met hun welbevinden? Houden ze er gezonde voedingsgewoonten op na? In welke mate roken ze? Hoe zit het met hun alcoholconsumptie en druggebruik? Is er sprake van gokgedrag, onveiligheidsgevoelens, spijbelen, pesten? Hoe zit het met hun seksualiteitsbeleving?

Om op deze vragen een antwoord te bieden, werden in het najaar van 2013 om en bij de 3 500 leerlingen uit het derde en vijfde jaar van het gewoon secundair onderwijs in Limburg bevraagd.

In dit rapport

Wat vind je in dit rapport? Na deze inleiding (hoofdstuk 01) geven we een korte toelichting bij enkele methodologische aspecten van het onderzoek (hoofdstuk 02). Daarna volgt, verspreid over drie hoofdstukken, een korte duiding bij ruim dertig indicatoren. Hoofdstuk 03 handelt over fysieke gezondheid en leefstijl, hoofdstuk 04 over welbevinden en hoofdstuk 05 over verslaving.

Meer uitgebreide informatie vind je terug in een tabellenbundel met de resultaten van alle vragen.

METHODOLOGIE VAN HET ONDERZOEK

In dit hoofdstuk kijken we naar enkele methodologische aspecten van het onderzoek die van belang zijn voor dit rapport. We hebben het over de onderzoekspopulatie, de steekproef, het veldwerk, de respons, de andere vraagstelling, de weging van de resultaten en de significantietoetsen.

Onderzoekspopulatie en steekproef

Alle leerlingen van het derde en vijfde jaar van het gewoon secundair onderwijs in Limburg vormden de onderzoekspopulatie van het jongerenonderzoek. Uiteraard kon niet de hele onderzoekspopulatie bevestigd worden. Daarom vond er een steekproeftrekking van een twintigtal scholen plaats. Deze steekproef weerspiegelde de vertegenwoordiging van alle leerlingen uit Limburg over de onderwijsvormen ASO, TSO en BSO, over de vijf Limburgse regio's en over de onderwijsnetten.

Aan de deelnemende scholen werd gevraagd om in de mate van het mogelijke alle leerlingen uit het derde en vijfde jaar deel te laten nemen aan het onderzoek.

Veldwerk en respons

De afname van de enquêtes gebeurde in de maanden oktober en november 2013, met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst met vooral gesloten vragen. De vragenlijst bevatte een honderdtal vragen. De leerlingen kregen een lesuur de tijd om de vragenlijst in te vullen op een computer met internettoegang. In totaal werden 3 516 vragenlijsten correct ingevuld. Als er non-respons was, was die nooit te wijten aan de individuele keuze van de leerling om de vragenlijst niet in te vullen, wel aan externe omstandigheden zoals ziekte, stage, organisatorische problemen, ...

Andere vraagstelling zorgt voor beperkte vergelijkbaarheid in de tijd

De vragenlijst werd grotendeels overgenomen uit het Euregionaal jongerenonderzoek. Door de andere vraagstelling is deze editie van het onderzoek slechts beperkt vergelijkbaar met het onderzoek van 2008. Vergelijking met de Euregio is wel mogelijk, maar die vormt niet het voorwerp van dit rapport.

Weging van de resultaten

Een analyse van de respons wees uit dat de steekproef niet volledig representatief was voor leerjaar en onderwijsvorm. In de steekproef was de verhouding tussen

derde en vijfde leerjaar plus tussen ASO, TSO en BSO anders dan in de populatie. Als we op basis van de steekproef uitspraken willen doen over de hele populatie, zou dit dus een vertekend beeld kunnen opleveren. Daarom herwogen we de onderzoeksresultaten naar leerjaar en onderwijsvorm, precies om zo correct mogelijke schattingen voor de hele populatie te kunnen maken. De percentages die in dit rapport besproken worden, zijn dus steeds gewogen resultaten.

Significantietoetsen

Om na te gaan of verschillen tussen bepaalde groepen niet louter op toeval berusten, zijn significantietoetsen nodig. Daarom onderzochten we in bepaalde gevallen of er statistisch significante verschillen waren naar geslacht, onderwijsvorm of leerjaar. Dat gebeurde met de gepaste statistische techniek. We spreken van een significant verschil als de kans dat het verschil op toeval berust lager is dan 5 %.

FYSIEKE GEZONDHEID EN LEEFSTIJL

Een aantal indicatoren uit het jongerenonderzoek heeft te maken met fysieke gezondheid en leefstijl. Achtereenvolgens passeren de revue: de subjectieve inschatting van de gezondheid, ongezonde voedingsgewoonten, gebrek aan beweging en zittend gedrag, overgewicht en ondergewicht, en risicovol seksueel gedrag.

Subjectieve inschatting van de gezondheid

Ruim één op de vijf jongeren vindt de eigen gezondheid matig tot zeer slecht

De antwoorden op de vraag 'hoe vind je je gezondheid in het algemeen?' zijn bruikbaar voor de constructie van een globale gezondheidsindicator. We kijken naar het percentage jongeren dat zijn gezondheid als matig tot zeer slecht ervaart. Dit is een subjectieve inschatting van de gezondheid.

Ruim één op de vijf bevroegde jongeren (22,6 %) ervaart zijn eigen gezondheid als matig tot zeer slecht. Bij jongeren uit het BSO (29,7 %) ligt dit percentage hoger dan bij jongeren uit het TSO (21,3 %). Jongeren uit het TSO ervaren hun gezondheid vaker als slechter dan jongeren uit het ASO (17,1 %).

De ervaren gezondheid is slechter bij jongeren uit het vijfde jaar (26,0 %) dan bij derdejaars (18,8 %).

Ook meisjes (28,7 %) ervaren hun gezondheid als slechter dan jongens (16,8 %).

Ongezonde voedingsgewoonten

Hoe zit het met de voedingsgewoonten van de bevroegde jongeren? Ontbijten ze frequent? Consumeren ze dagelijks groenten en fruit? Hoe zit het met het eten van tussendoortjes? We bekijken de voedingsgewoonten met behulp van een viertal indicatoren: minder dan vijf keer per week ontbijten, niet elke dag fruit eten, niet elke dag groenten eten en minstens negen keer per week een ongezond tussendoortje eten.

Drie op de tien jongeren ontbijten niet regelmatig

Studies tonen aan dat jongeren die niet ontbijten meer last hebben van concentratiestoornissen tijdens de lessen en minder goed presteren op school. Een evenwichtig ontbijt is belangrijk om de dag goed te kunnen starten. Jongeren die evenwichtig ontbijten, hebben ook een betere inname van essentiële voedingsstoffen. We analyseren hoeveel procent van de bevroegde jongeren minder dan vijf keer per week ontbijt. Het gaat om 30,0 %. Dat betekent dat zeven op de tien jongeren wel minstens vijf keer per week ontbijten.

Meisjes hebben minder regelmatige ontbijtgewoonten dan jongens: 33,2 % van hen neemt minder dan vijf

keer per week een ontbijt, bij de jongens is dat slechts 27,0 %. Onregelmatige ontbijtgewoonten nemen toe naarmate de jongeren ouder worden: bij leerlingen van het derde jaar heeft 27,2 % een minder gezond ontbijtpatroon, bij vijfdejaarsleerlingen klimt dat tot 32,7 %. Naar onderwijsvorm zijn er grote verschillen: slechts 18,2 % van de ASO-leerlingen ontbijt niet regelmatig, bij TSO-leerlingen (29,9 %) ligt het percentage met onregelmatige ontbijtgewoonten hoger en bij BSO-leerlingen (43,5 %) nog hoger.

Meer dan drie op de vier jongeren eten niet elke dag fruit

De actieve voedingsdriehoek van VIGEZ beveelt aan dat jongeren drie stuks fruit per dag eten. In dit rapport leggen we de lat lager: we bekijken hoeveel jongeren niet elke dag fruit eten.

Meer dan drie op de vier jongeren (76,9 %) eten niet elke dag fruit. Er zijn opvallende verschillen naar onderwijsvorm. In het ASO (70,8 %) zijn er meer dagelijkse fruiteters dan in het TSO (79,2 %) en BSO (81,7 %). Meisjes, van wie 74,4 % niet dagelijks fruit eet, zijn betere fruiteters dan jongens (79,3 %).

Bijna zes op de tien jongeren eten niet elke dag groenten

De actieve voedingsdriehoek van VIGEZ schrijft voor dat jongeren best 300 gram groenten per dag eten. Ook hier leggen we de drempel lager: we analyseren hoeveel jongeren niet elke dag groenten eten.

Bijna zes op de tien jongeren (58,3 %) zijn geen dagelijkse groente-eters. Het ASO (50,9 %) telt verhoudingsgewijs minder jongeren die niet dagelijks groenten eten dan het TSO (56,9 %), en het TSO minder dan het BSO (69,1 %). Meisjes, van wie 55,7 % geen dagelijkse groente-eter is, zijn betere groente-eters dan jongens (60,7 %).

Ruim één op de vier jongeren kiest te vaak voor een ongezond tussendoortje

Gezonde tussendoortjes zijn tussentijdse bronnen van vitaminen, mineralen en voedingsvezels. Ze kunnen een goede aanvulling zijn op maaltijden. Helaas eten heel wat jongeren veel ongezonde tussendoortjes zoals koeken met chocolade, gebak, koffiekoeken en snoep.

Ruim één op de vier jongeren (26,2 %) eet meer dan negen keer per week een ongezond tussendoortje. Bij ASO-leerlingen (18,1 %) is het frequent nuttigen van ongezonde tussendoortjes minder ingeburgerd dan bij TSO-leerlingen (23,4 %), en bij TSO-leerlingen minder dan bij BSO-leerlingen (39,1 %). Jongens (28,1 %) kiezen meer dan meisjes (24,1 %) voor frequente ongezonde tussendoortjes. Leerlingen uit het derde jaar (28,8 %) eten meer ongezonde tussendoortjes dan vijfdejaarsleerlingen (23,7 %).

Gebrek aan beweging en zittend gedrag

Zowel een gebrek aan beweging als langdurig zitten heeft een negatieve invloed op de gezondheid. Daarom kijken we hier naar wie onvoldoende beweegt en wie te veel tijd voor het scherm doorbrengt.

Meer dan de helft van de jongeren haalt de beweegnorm van zeven uur per week niet

De beweegnorm voor jongeren is minstens één uur bewegen per dag, van matig intensief tot intensief. Uit het onderzoek is niet af te leiden of jongeren elke dag een uur lang actief bewegen, wel of ze gemiddeld minstens een uur per dag bewegen. Onder beweging verstaan we: de verplaatsing van en naar school, de turnlessen, sport in een club en andere beweging in de vrije tijd. We bekijken hier hoeveel procent van de jongeren de beweegnorm van minstens zeven uur per week niet haalt.

Meer dan de helft van de jongeren (54,4 %) beweegt minder dan zeven uur per week. In het ASO haalt 48,6 % de beweegnorm niet. Leerlingen uit het TSO (54,1 %) bewegen minder, leerlingen uit het BSO (60,3 %) nog minder. Jongens bewegen meer dan meisjes: bij de meisjes haalt 65,3 % de beweegnorm niet, bij de jongens slechts 44,2 %. Bij leerlingen uit het derde jaar haalt 50,6 % geen zeven uur beweging per week. Bij hun oudere collega's uit het vijfde jaar ligt dat percentage hoger (58,0 %).

Meer dan drie op de vier jongeren zitten meer dan twee uur per dag voor een scherm

Maximaal twee uur per dag beeldschermactiviteit in de vrije tijd: dat is wat VIGEZ jongeren aanraadt met zijn

actieve voedingsdriehoek. Schermtijd bestaat uit tv of dvd kijken en buiten het schoolwerk bezig zijn met computer, laptop, tablet of spelconsole. Langdurig zitten heeft een negatieve invloed op de gezondheid van jongeren, los van het feit of ze de beweegnorm halen of niet. Daarom analyseren we hier het percentage jongeren met meer dan twee uur schermtijd per dag. Meer dan drie op de vier bevraagde jongeren (75,7 %) zitten in hun vrije tijd meer dan twee uur per dag voor een scherm.

ASO-leerlingen (69,0 %) zijn minder verknocht aan schermactiviteiten dan jongeren uit het TSO (79,3 %) en BSO (80,8 %). Meer jongens (79,0 %) dan meisjes (72,2 %) brengen dagelijks meer dan twee uur door voor een scherm.

Overgewicht en ondergewicht

Genetische, omgevings- en gedragsfactoren bepalen het gewicht. Voorbeelden van gedragsfactoren kwamen hierboven al aan bod: voeding, beweging en zittend gedrag. Hier kijken we naar overgewicht en ondergewicht.

Met overgewicht kampt 14,6 % van de jongeren

We spreken van overgewicht als een leerling, volgens de groeicurve horend bij zijn leeftijd en geslacht, op de leeftijd van 18 jaar de BMI-grens van 25 overschrijdt. Op basis van deze grens heeft 14,6 % van de jongeren overgewicht. Leerlingen uit het BSO (21,4 %) hebben meer overgewicht dan leerlingen uit het TSO (13,4 %), en zij op hun beurt meer dan ASO-leerlingen (9,9 %). Jongens (15,8 %) hebben meer overgewicht dan meisjes (13,4 %), maar hier kan sprake zijn van een onderschatting van het overgewicht bij meisjes. Het percentage meisjes met overgewicht uit het derde jaar (13 %) is beduidend lager dan het percentage bij dezelfde groep (ruim 19 %) op basis van objectief gemeten waarden uit de LARS-databank van het schooljaar 2009-2010 van de Limburgse CLB's. Voor de jongens daarentegen liggen de percentages volgens beide bronnen in dezelfde lijn (rond 16 %).

Van ondergewicht is er sprake bij 12,3 % van de jongeren

We spreken van ondergewicht als een leerling, volgens de groeicurve horend bij zijn leeftijd en geslacht, op de leeftijd van 18 jaar de BMI-grens van 18 niet overschrijdt.

Bijna één op de acht leerlingen (12,3 %) heeft ondergewicht. We stellen hier alleen een significant verschil naar geslacht vast: er zijn meer meisjes (14,2 %) dan jongens (10,5 %) met ondergewicht.

Risicovol seksueel gedrag

Vrijen zonder condoom en vrijen zonder anticonceptiva zijn twee vormen van risicovol seksueel gedrag. De mate waarin beide fenomenen voorkomen bij jongeren, berekenen we vanzelfsprekend niet ten opzichte van de totale groep van jongeren, wel ten opzichte van de jongeren die al seksueel contact hadden. Dat zijn er 930, ofwel 26,5 % van alle bevraagde jongeren.

Bijna drie op de tien seksueel actieven vrijen zonder condoom

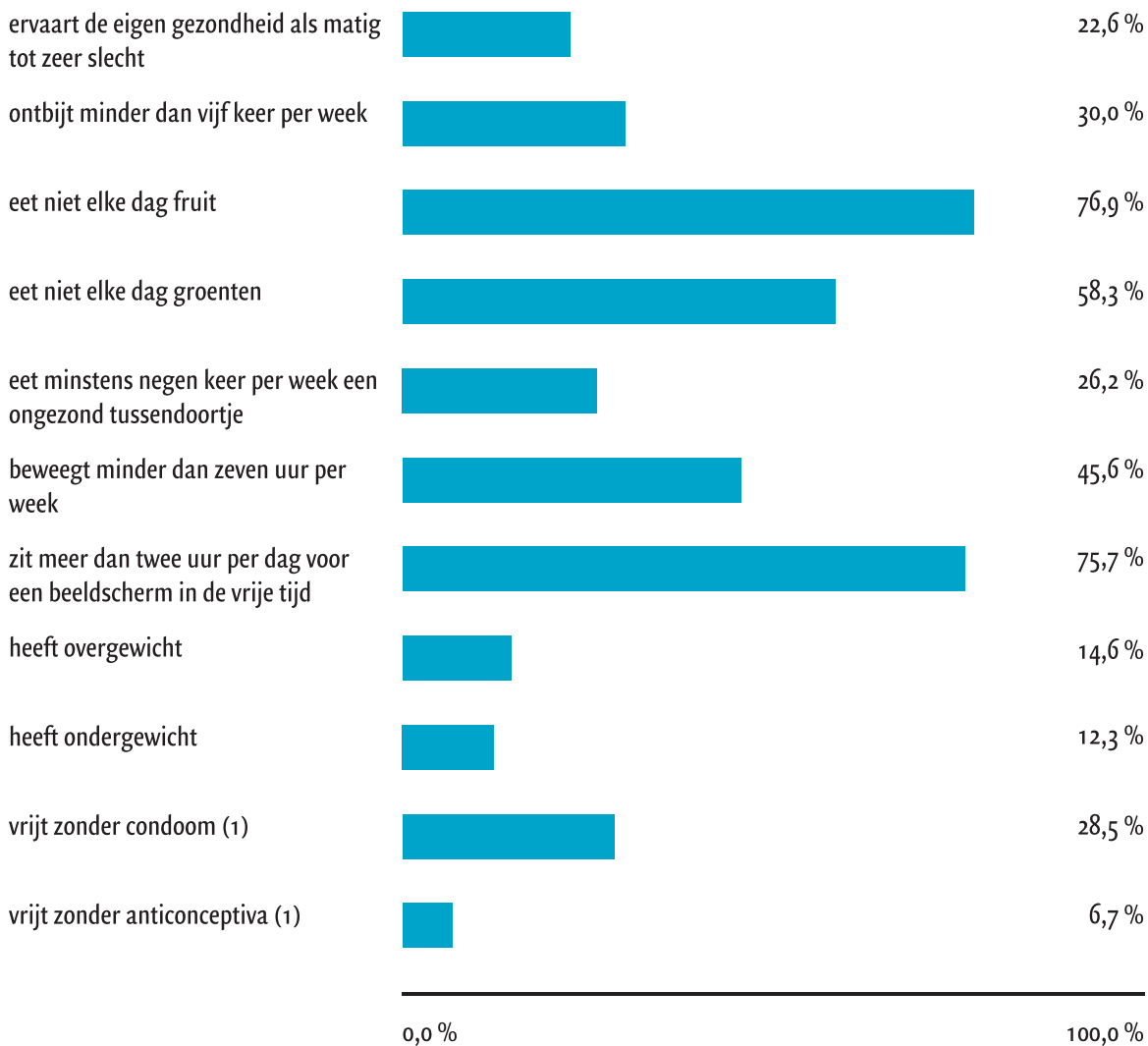
Van wie al eens seksueel contact had, vrijt 28,5 % zonder condoom, of bijna drie op de tien jongeren. Bij meisjes (35,9 %) komt vrijen zonder condoom beduidend meer voor dan bij jongens (21,7 %).

Bijna één op de veertien seksueel actieven vrijt zonder anticonceptiva

Vrijen zonder anticonceptiva doet 6,7 % (of bijna één op de veertien) van de jongeren die al eens seksueel contact hadden. Helemaal zonder anticonceptiva vrijen komt dus minder voor dan zonder condoom vrijen. Jongens (8,0 %) vrijen meer zonder anticonceptiva dan meisjes (5,3 %), leerlingen uit het derde jaar (13,7 %) meer dan vijfdejaarsleerlingen (4,7 %).

Figuur 01
Indicatoren over fysieke gezondheid en leefstijl
 (in %, ten opzichte van alle bevraagde jongeren)

[(1) in %, ten opzichte van alle jongeren die al seksueel contact hadden]

WELBEVINDEN

Een tweede groep indicatoren uit het jongerenonderzoek bundelen we onder de noemer welbevinden. We hebben het in dit hoofdstuk over de problemen die jongeren bezighouden, emotionele en gedragsproblemen, prosociaal gedrag, pestgedrag, spijbelgedrag, suïcidale gedachten, het toekomstbeeld van jongeren en de mate waarin ze praten over problemen.

Bij het thema welbevinden zijn inhoudelijk vooral verschillen naar geslacht relevant. Daarom beperken we ons bij de bespreking van de verschillen naar achtergrondkenmerken in dit hoofdstuk tot geslacht.

Problemen die jongeren bezighouden

Top vijf van problemen die jongeren erg bezighouden

De bevraagde jongeren geven aan dat problemen rond thuis, uiterlijk, school, toekomst en vriend(inn)en hen het meest bezighouden. Meisjes (68,6 %) geven vaker aan een probleem te hebben dat hen erg bezighoudt dan jongens (48,7 %).

Problemen rond thuis, school en vriend(inn)en houden een hele groep jongeren bezig

Ruim één op de vijf jongeren (22,4 %) zegt dat problemen rond hun thuissituatie hen erg bezighouden. Schoolproblemen houden 18,4 % van de jongeren erg bezig. Problemen rond vriend(inn)en houden 17,8 % van de jongeren bezig.

Elk van deze problemen houdt meisjes veel meer bezig dan jongens: 30,5 % versus 14,8 % bij thuisproblemen, 22,5 % versus 14,6 % bij schoolproblemen en 23,1 % versus 12,9 % bij problemen rond vriend(inn)en.

Emotionele en gedragsproblemen, plus prosociaal gedrag

Emotionele problemen komen vaker voor dan gedragsproblemen

Bijna één op de negen jongeren (10,8 %) scoorde op het vlak van emotionele problemen boven de klinische norm voor jongeren in Vlaanderen. Dit betekent onder meer dat zij zich meer dan gemiddeld zorgen maken, ongelukkig voelen en angst ervaren. Meisjes (18,8 %) worstelen veel meer met emotionele problemen dan jongens (3,4 %).

Gedragsproblemen komen niet zo vaak voor als emotionele problemen: 5,5 % van de jongeren overschrijdt de norm wat gedragsproblemen betreft. Deze problemen komen vaker voor bij jongens (6,9 %) dan bij meisjes (4,0 %).

Overgrote meerderheid vertoont normaal prosociaal gedrag

Tegenover de gedragsproblemen staat het normaal prosociaal gedrag. De resultaten leren dat 86,7 % van de jongeren een normaal prosociaal gedrag vertoont.

Dit wil zeggen dat zij gedrag stellen dat gericht is op het welzijn van anderen, bv. door vriendelijk of behulpzaam te zijn. Meisjes (92,1 %) vertonen meer sociaal gedrag dan jongens (81,6 %).

Pesten

Ruim één op de tien pesters én evenveel slachtoffers van pestgedrag

Zelf pesten komt voor bij 10,6 % van de jongeren, als we kijken naar wie gedurende de laatste vier weken minstens één ander pestte op school. Ongeveer een even grote groep (10,3 %) is het slachtoffer van pestgedrag. Hier kijken we naar wie wekelijks gepest wordt op school.

Jongens en meisjes hebben evenveel kans om slachtoffer te worden van pestgedrag, maar jongens (13,6 %) kruipen wel meer in de rol van pestkop dan meisjes (7,4 %).

Onveiligheidsgevoelens

Een kleine groep voelt zich weleens onveilig op school

Zich weleens onveilig voelen op school komt voor bij 4,8 % van de jongeren. Het valt op dat meisjes (6,3 %) daar meer melding van maken dan jongens (3,4 %).

Spijbelen

Recent spijbelgedrag bij 5,6 % van de jongeren

Hoeveel jongeren gaven aan de laatste vier weken minstens één uur gespijbeld te hebben? Het gaat om 5,6 % van de bevroegde jongeren. Spijbelgedrag komt niet significant meer voor bij jongens dan bij meisjes.

Gedachten rond en pogingen tot zelfdoding

Suïcidale gedachten bij één op de vier, een suïcidale poging bij bijna één op de tien

Eén op de vier bevroegde jongeren (25,0 %) geeft aan er het voorbije jaar aan gedacht te hebben een einde te maken aan zijn of haar leven. Bijna één op de tien jongeren (9,6 %) beweert ooit al een poging ondernomen te hebben om zijn of haar leven te beëindigen. Deze

bevindingen liggen in de lijn van de resultaten voor Vlaamse jongeren in de Europese CASE-studie (Child and Adolescent Self-harm in Europe).

We zien opvallende verschillen naar geslacht. Zo geven meisjes (34,3 %) veel vaker aan dan jongens (16,4 %) dat ze het voorbije jaar dachten aan zelfdoding. We zien een verschil naar geslacht in dezelfde richting bij het aandeel jongeren dat beweert ooit al een poging tot zelfdoding ondernomen te hebben: 14,6 % bij meisjes versus 4,9 % bij jongens.

Toekomstbeeld

Ruim vier op de vijf jongeren hebben een positief toekomstbeeld

Wanneer we bij de bevroegde jongeren polsen naar de verwachtingen over hun leven de komende vijf jaar, antwoordt 81,4 % goed tot heel goed. Ruim vier op de vijf jongeren hebben dus een positief toekomstbeeld. Jongens (85,5 %) kijken hun toekomst rooskleuriger tegemoet dan meisjes (77,1 %).

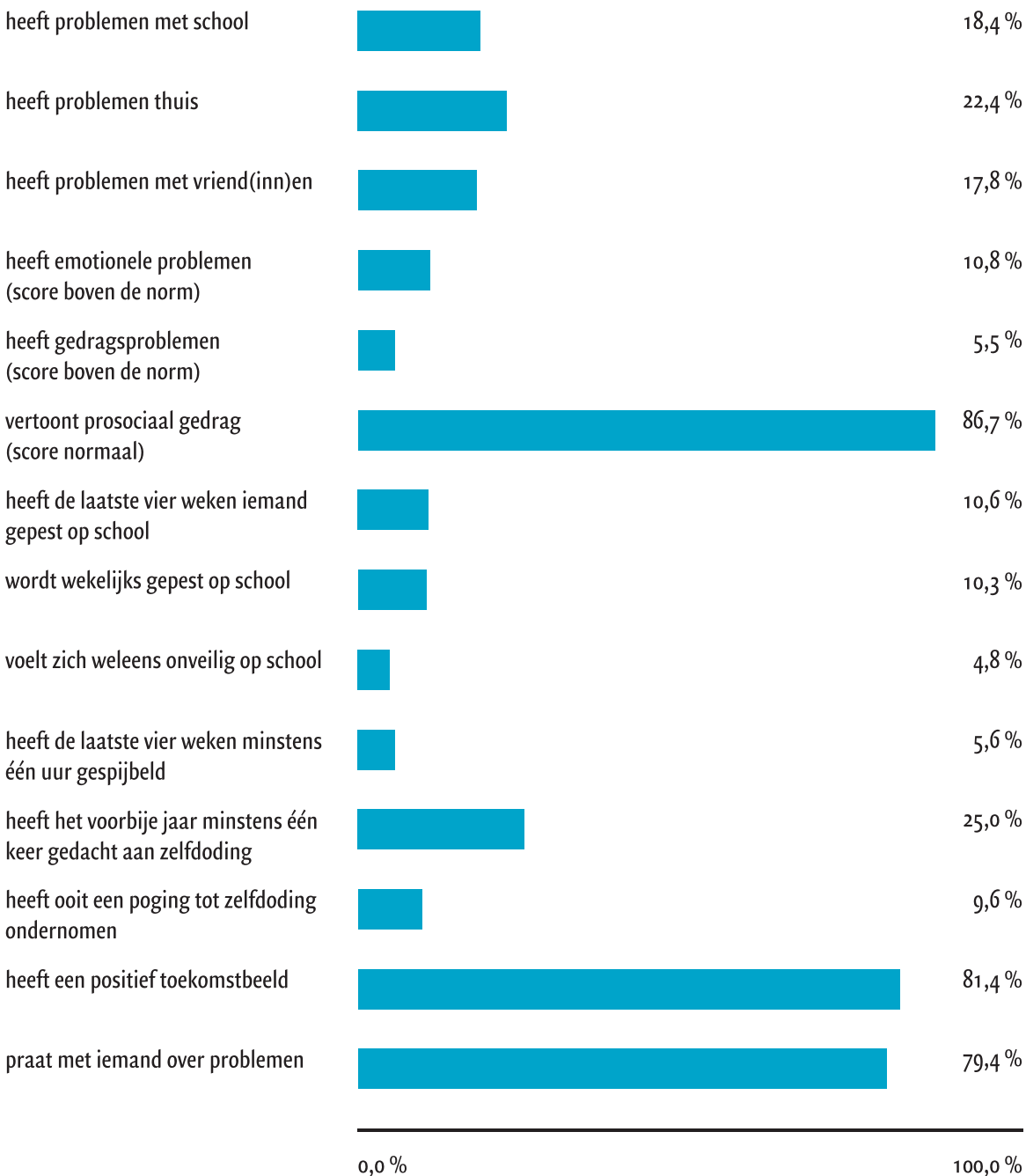
Praten over problemen

Bijna vier op de vijf jongeren praten over hun problemen

Jongeren kampen weleens met problemen op verschillende terreinen, zo leren de onderzoeksresultaten. Toch is het positief vast te stellen dat 79,4 % van de jongeren met iemand praat over zijn of haar problemen. Als ze met iemand praten, is dat het vaakst met vriend(inn)en of ouders. Wel zien we dat meisjes (82,9 %) makkelijker met iemand praten over hun problemen dan jongens (76,0 %).

Figuur 02
Indicatoren over welbevinden
 (in %, ten opzichte van alle bevroegde jongeren)

VERSLAVING

Verslaving heeft verschillende facetten. We belichten in dit hoofdstuk de verslavingsproblematiek aan de hand van indicatoren over roken, alcoholgebruik, druggebruik, gokken en gamen.

Roken

Bijna één op de vijf jongeren rookt

Het rookgedrag van jongeren brengen we in kaart op basis van wie aangeeft nu te roken: het gaat om 18,7 % van de jongeren, dat is bijna één op de vijf.

We treffen nagenoeg evenveel huidige rokers onder jongens en meisjes. Onder de vijfdejaars (24,2 %) zijn er bijna dubbel zoveel rokers als onder de derdejaars (12,8 %). Er zijn meer rokers bij wie BSO volgt (29,5 %) dan bij TSO-leerlingen (17,9 %), bij TSO-leerlingen op hun beurt meer dan bij leerlingen uit het ASO (9,6 %).

Drankgebruik

Bijna drie op de tien jongeren waren recent dronken, meer dan vier op de tien jongeren dronken recent vijf glazen alcohol

Om een indicatie te krijgen van regelmatig alcoholgebruik, belichten we twee indicatoren: wie de laatste vier weken minstens één keer dronken of aangeschoten was, plus wie de laatste vier weken minstens één keer vijf glazen alcohol dronk.

Van alle bevroegde jongeren was 28,0 % de afgelopen maand minstens één keer dronken of aangeschoten. Dat percentage loopt op tot 41,1 % als we kijken naar wie de voorbije maand minstens één keer vijf glazen alcohol dronk.

Op beide indicatoren voor alcoholconsumptie scoren jongens (29,8 % en 43,0 %) wat hoger dan meisjes (26,0 % en 39,1 %), BSO-leerlingen (31,5 % en 47,5 %) en TSO-leerlingen (30,5 % en 45,4 %) hoger dan ASO-leerlingen (22,4 % en 31,4 %), en vijfdejaarsleerlingen (41,5 % en 55,5 %) veel hoger dan derdejaars (13,5 % en 25,7 %).

Druggebruik

Eén op de dertien jongeren gebruikte recent cannabis

Om het druggebruik in kaart te brengen, kijken we naar wie de verschillende soorten drugs minstens één keer gebruikte gedurende de laatste vier weken. Cannabis werd de voorbije maand door 7,5 % van alle bevroegde jongeren gebruikt. Deze drug springt eruit.

Bij de andere bevraagde drugs is het percentage gebruikers in de afgelopen maand 1,0 % of minder: XTC (1,0%), cocaïne (1,0 %), amfetamines (0,6 %), paddo's (0,4 %), heroïne (0,3 %) en GHB (0,3 %).

Parallel met de bevindingen over het alcoholgebruik zien we dat het gebruik van cannabis meer voorkomt bij jongens (8,7 %) dan bij meisjes (6,2 %), meer bij BSO-leerlingen (10,7 %) en TSO-leerlingen (8,2 %) dan bij ASO-leerlingen (3,5 %), en ruim dubbel zoveel bij de vijfdejaars (10,5 %) als bij de derdejaars (4,3 %).

Gokken en gamen

Gokken komt in beperkte mate voor, gamen heel wat meer

Een indicatie voor overmatig gokken en gamen vinden we in de antwoorden op de vraag wat leerlingen het meest doen op internet. We kijken naar de leerlingen die gokken of gamen aangeven als wat ze het meest doen op internet.

Uit de cijfers blijkt dat 2,9 % op internet het meest aan gokken doet. Het percentage dat op internet het meest aan gamen doet, bedraagt 24,7 % en ligt beduidend hoger.

Gokken en gamen zijn vooral een jongensaangelegenheid (4,9 % en 40,5 %). Meisjes (0,7 % en 7,7 %) rapporteren beide activiteiten heel weinig als meest gebedigde activiteit op het internet.

Gokken gebeurt meer door leerlingen uit het vijfde leerjaar (4,0 %) dan door derdejaars (1,8 %). Voor gamen geldt het omgekeerde: 27,6 % bij derdejaars versus 21,9 % bij vijfdejaars.

Gokken komt meer voor bij BSO-leerlingen (4,2 %) dan bij hun collega's uit het TSO (2,3 %). Gamen is dan weer meer geliefd bij leerlingen uit het TSO (31,0 %) dan bij ASO-leerlingen (22,6 %) en BSO-leerlingen (20,7 %).

Figuur 03
Indicatoren over verslaving
 (in %, ten opzichte van alle bevroagde jongeren)

